

19 Απριλίου 2019

ΠτΔ: Θεσμικά δίκαιος και ηθικά επιβεβλημένος ο επαναπατρισμός των Γλυπτών του Παρθενώνα

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

«Με αισθήματα ειλικρινούς συγκίνησης αλλά και εξαιρετικής τιμής κηρύσσω την έναρξη αυτής της τόσο σημαντικής διεθνούς ημερίδας, η οποία έχει ως θέμα την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα. Τα αισθήματά μου αυτά δικαιολογούνται από το γεγονός ότι η διεθνής ημερίδα εντάσσεται στο πλαίσιο ενός μεγάλου και δίκαιου αγώνα με παγκόσμιες διαστάσεις, ήτοι του αγώνα για την αποκατάσταση του, αναμφισβητήτως, πιο εμβληματικού μνημείου της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, του Παρθενώνα. Και κατά τούτο ο αγώνας αυτός δεν αφορά μόνο την Ελλάδα και την ιστορική και πολιτιστική της κληρονομιά, αφορά τον πολιτισμό, εν γένει, δοθέντος ότι, κατ' αποτέλεσμα, η δικαίωσή του θα είναι έμπρακτη επιβεβαίωση της έννοιας του πολιτισμού ως κορυφαίου επιτεύγματος του ανθρώπινου πνεύματος».

Με τα λόγια αυτά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Προκόπης Παυλόπουλος, κήρυξε την έναρξη διεθνούς ημερίδας με θέμα «Επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα», που διεξάγεται στο αμφιθέατρο του Μουσείου Ακρόπολης.

Η ημερίδα συνδιοργανώνεται από την Προεδρία της Δημοκρατίας, το υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, τη διεθνή ένωση για την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα και το Μουσείο Ακρόπολης.

«Πριν απ' όλα είναι εξαιρετικά συμβολικό, αλλά και ουσιαστικό, το ότι η σημερινή διεθνής ημερίδα -ένας λαμπρός κρίκος στη μακρά αλυσίδα της κοινής μας

αποστολής για την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα- διεξάγεται σε αυτό το μουσείο, τα εγκαίνια του οποίου έγιναν πριν 10 ακριβώς χρόνια, στις 20 Ιουνίου 2009» τόνισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και συνέχισε:

«Ένα μουσείο το οποίο, όπως όλη η διεθνής κοινότητα γνωρίζει, ανεγέρθηκε με κύριο προορισμό την φιλοξενία των Γλυπτών του Παρθενώνα μετά τον επαναπατρισμό τους, αναιρώντας και το τελευταίο, έστω και καταφανώς προσχηματικό, επιχείρημα αυτών που επιμένουν να συγκαλύπτουν το ιερόσυλο έγκλημα του Έλγιν, ότι, δήθεν, η Ελλάδα δεν διέθετε κατάλληλο χώρο στέγασης των Γλυπτών του Παρθενώνα, αντίστοιχο με εκείνον του Βρετανικού Μουσείου, δηλαδή αντίστοιχο με τον χώρο όπου κρατούνται τα Γλυπτά ως λάφυρα της κλοπής του Έλγιν».

«Σε κοινή παγκόσμια θέα πλέον, εδώ και 10 χρόνια, αυτό το υπέροχο Μουσείο της Ακρόπολης δίνει αποστομωτικές απαντήσεις στις ως άνω εν αμαρτίαις προφάσεις των, ακόμη, αμετανόητων υπευθύνων του Βρετανικού Μουσείου και προκαλεί, με όρους πολιτισμού και μόνον, την παγκόσμια κοινή γνώμη να κάνει τη σύγκριση: τη σύγκριση ανάμεσα στη φωτεινή κοιτίδα των Γλυπτών του Παρθενώνα και στο θολό δεσμωτήριο του Βρετανικού Μουσείου, όπου κρατούνται κατά παράβαση κάθε θεσμικής και πολιτισμικής δεοντολογίας, και μάλιστα υπό συνθήκες συντήρησης που απειλούν την υπόστασή τους και την υπεράσπιση των ιστορικών τους καταβολών και συμβολισμών» είπε ο κ. Παυλόπουλος.

Συνεχίζοντας, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υπενθύμισε ότι «ο αγώνας για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα είναι ήδη μακρύς και αδιάλειπτος, αφού ουσιαστικά άρχισε λίγο μετά την συντέλεση του ιερόσυλου εγκλήματος του Έλγιν. Εγκλήματος διαρκούς, το οποίο συντελέστηκε όταν ο λόρδος Έλγιν, πρεσβευτής από το 1799 της Μεγάλης Βρετανίας στην τότε Υψηλή Πύλη, στην Κωνσταντινούπολη, το συνέλαβε και το εκτέλεσε μεταξύ 1801-1804. Ήταν τότε που διέπραξε την απάτη της ειδεχθούς σύλησης του μνημείου του Παρθενώνα και την συνακόλουθη πολιτισμική τυμβωρυχία, επικαλούμενος δήθεν ανασκαφικές δραστηριότητες μέσα στον ευρύτερο αρχαιολογικό χώρο. Και στη συνέχεια ολοκλήρωσε το έγκλημά του, μεταφέροντας -και μάλιστα υπό όρους διακινδύνευσης που δείχνει τον αδίστακτο και προσβλητικό για τον πολιτισμό μας χαρακτήρα του- διά της θαλασσίας οδού τα Γλυπτά του Παρθενώνα στη Μεγάλη Βρετανία».

«Όπως προείπα, ο αδιάλειπτος αγώνας της Ελλάδας για τον τερματισμό αυτού του ειδεχθούς διαρκούς εγκλήματος του Έλγιν κατά της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς ξεκίνησε νωρίς» τόνισε ο Προκόπης Παυλόπουλος και συμπλήρωσε:

«Πραγματικά, από το 1842 η Ελλάδα άρχισε να διεκδικεί, με κάθε νόμιμο και πολιτισμένο μέσο, την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα, με πρώτο σταθμό την εναντίον του Έλγιν καταγγελία του τότε γραμματέα της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, Αλεξάνδρου Ραγκαβή. Η κρίσιμη καμπή της διεκδίκησης των Γλυπτών του Παρθενώνα από την Ελλάδα ήλθε το 1984, με ψυχή την οραματική, αείμνηστη Μελίνα Μερκούρη, υπό την ιδιότητά της ως υπουργού Πολιτισμού».

Την αφετηρία αυτή, πρόσθεσε ο κ. Παυλόπουλος, «συνέθεσαν από τη μια πλευρά η υποβολή επίσημου αιτήματος προς το Βρετανικό Μουσείο για τον τερματισμό του εγκλήματος του Έλγιν και την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα εκεί που ανήκουν, με την δέσμευση προηγούμενης ανέγερσης του ειδικού προς τούτο μουσείου. Και, από την άλλη πλευρά, το ταυτόχρονο αίτημα προς την UNESCO, το οποίο ενεγράφη αμέσως στην ημερήσια διάταξη της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών στις χώρες προέλευσης ή την απόδοσή τους σε αυτές όταν -όπως συμβαίνει στην περίπτωση του Παρθενώνα- πρόκειται περί παράνομης κτήσης τους».

«Αυτόν τον πολιτισμικώς ιερό αγώνα συνεχίζουμε σήμερα» τόνισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και συνέχισε:

«Και αφού σας ευχαριστήσω θερμώς για τη συμβολή σας στη δικαίωση του κοινού μας αγώνα, επιτρέψατέ μου εφεξής να τεκμηριώσω και να αιτιολογήσω το γιατί ο αγώνας αυτός συνδέεται, αρρήκτως, με την ικανοποίηση ενός καθ' όλα δίκαιου αιτήματος, το οποίο οφείλουμε να υπηρετούμε όλοι μας, ανεξαρτήτως εθνικότητας, δοθέντος ότι, κατ' ουσίαν, πρόκειται για αίτημα της ανθρωπότητας, επειδή αφορά τον πυρήνα της πολιτιστικής της κληρονομιάς».

«Πριν απ' όλα είναι παγκοσμίως αποδεκτό ότι τα Γλυπτά αυτά ανήκουν δικαιωματικώς και πολιτισμικώς στον Παρθενώνα και στα μνημεία του» είπε και πρόσθεσε:

«Και τούτο, διότι χωρίς τα Γλυπτά αυτά ο Παρθενώνας, βαριά λαβωμένος από μιαν ιερόσυλη πράξη βανδαλισμού και λεηλασίας, που καλύπτεται εδώ και πάνω από δύο αιώνες από τη λεοντή μιας δήθεν αρχαιολατρίας, η οποία πλήττει ευθέως την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, δεν μπορεί να συμβολίσει και, επέκεινα, να εκπέμψει προς την ανθρωπότητα το αιώνιο, αιθαλές και μοναδικό πολιτισμικό μήνυμα που του αναλογεί».

Τόνισε ότι «ως προς την παγκόσμιας πολιτισμικής εμβέλειας μοναδικότητα του Παρθενώνα και των μνημείων του δεν χρειάζεται να επιχειρηματολογήσει κανείς

επί μακρόν. Πρόκειται για αυταπόδεικτη αλήθεια, η οποία εδράζεται σε ακλόνητα τεκμήρια. Γι' αυτό μένω μόνο στην πιο απτή αλλά και πιο ηχηρή μαρτυρία, που συμπυκνώνει με απaráμιλλο τρόπο όλη αυτή την επιχειρηματολογία, ήτοι στην μαρτυρία του Αντρέ Μαλρώ, η οποία εμπεριέχεται στην μνημειώδη ομιλία του της 28ης Μαΐου 1959, όταν εκπροσώπησε τη γαλλική κυβέρνηση κατά την πρώτη φωταγωγήση της Ακρόπολης. Ξεκινώντας την ομιλία του, ο Αντρέ Μαλρώ είχε επισημάνει, βασιζόμενος στην παγκόσμια πολιτισμική εμβέλεια του Παρθενώνα και στα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα με τα οποία πλέον το μήνυμα-έκκληση του Περικλέους μπορεί να εκπέμπεται σε ολόκληρη την ανθρωπότητα: «Ο πρώτος παγκόσμιος πολιτισμός άρχισε». Κι αμέσως στην συνέχεια ο Αντρέ Μαλρώ, με την *imperatoria brevitatis* που χαρακτηρίζει τον λόγο του, αποθεώνει την μοναδικότητα του αναλλοίωτου στους αιώνες και πανανθρώπινου μηνύματος του Παρθενώνα με τις εξής φράσεις: «Μέσω αυτού του πολιτισμού και προς δόξαν του φωταγωγείται η Ακρόπολη, η οποία καλείται να απαντήσει σε ερωτήματα που κανείς άλλος πολιτισμός δεν έθεσε. Το πνεύμα της Ελλάδας εμφανίστηκε αρκετές φορές στον κόσμο, δεν ήταν όμως πάντοτε το ίδιο. Ήταν λαμπρό στην Αναγέννηση, πόσω μάλλον που η Αναγέννηση πολύ λίγο γνώριζε την Ασία - είναι εξίσου λαμπρό και συνταρακτικό σήμερα, που γνωρίζουμε την Ασία. Σε λίγο καιρό, θεάματα όπως αυτό θα ζωντανέψουν τα μνημεία της Αιγύπτου και της Ινδίας, θα δώσουν φωνή στα φαντάσματα όλων των στοιχειωμένων τόπων. Η Ακρόπολη όμως είναι ο μοναδικός τόπος του κόσμου που κατοικείται ταυτόχρονα από το πνεύμα και από το θάρρος»».

Συνεχίζοντας, ο κ. Παυλόπουλος ανέφερε: «Τέλος, λίγο πιο κάτω ο Αντρέ Μαλρώ συμπυκνώνει, μέσω του μηνύματος του Παρθενώνα, την ουσία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού ως συστατικού στοιχείου του διαχρονικού παγκόσμιου πολιτισμού: «Δεν θα πάψουμε ποτέ να το διακηρύσσουμε: ό,τι σημαίνει για μας η τόσο συγκεχυμένη λέξη παιδεία -το σύνολο των έργων της τέχνης και του πνεύματος- η Ελλάδα το μετέτρεψε, προς δόξαν της, σε μείζον μέσον διαπαιδαγώγησης του ανθρώπου. Είναι ο πρώτος πολιτισμός χωρίς ιερό βιβλίο, όπου η λέξη ευφυΐα σήμαινε να θέτεις ερωτήματα. Ερωτήματα που έμελλε να γεννήσουν την κατάκτηση του κόσμου από το πνεύμα, της μοίρας από την τραγωδία, του θείου από την τέχνη και τον άνθρωπο»».

Κλείνοντας το χαιρετισμό του, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υπογράμμισε: «Με αυτές τις λίγες σκέψεις -που θεωρώ ότι λόγω του αυτονόητου νοήματός τους δεν χρειάζονται άλλη επεξήγηση- θέλω, καταλήγοντας, και να σας ευχαριστήσω εκ νέου για την συμπόρευση στον αγώνα υπέρ του επαναπατρισμού των Γλυπτών του Παρθενώνα και της επανένωσής τους, αλλά και να σας διαβεβαιώσω ξανά πως η αιτία για την οποία αγωνιζόμαστε είναι θεσμικώς δίκαιη και ηθικώς επιβεβλημένη,

στο όνομα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς».

Πηγή: iellada.gr